

פ ר ט י כ ל מט.ג/30

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום
שלישי, כ"ח אדר א', תשי"א (6.3.51)
בשעה 8.30

נ ו כ ח ו: ג. ניר - סגן יו"ר הכנסת.

חברי הועדה:

- ד. בר-רב-האי - מ"מ יו"ר
- ס. ארגוב
- פ. אילנית
- י. ברץ
- י. בן-אהרן (במקום פ. יערי)
- ה. ברגר
- י. בדר
- מ. בן-עמי
- א. י. גרינברג
- א. ג'רג'ורה
- ת. טובי
- צ. יהודה
- י. כסה
- ש. כץ
- א. כהן (במקום י. הררי)
- ע. סימון
- א. דזיאל-נאור
- ס. נודוק
- ש. פרסיץ (במקום י. סרלין)
- א. ציזלינג
- א. תבורי
- ח. רובין (במקום י. בר-יהודה)
- ז. קלוסקא (בזכות דעה מייצגת)

מוזמנים:

- פרופ. שקי - מטעם משרד המשפטים
- ח. צדוק - המשנה ליועץ המשפטי
- י. קרן-צני - מטעם משרד המשפטים
- מ. רוזטי - מזכיר הכנסת.
- ע. ז'בוטינסקי

נ ע ד ר ו א: א. מזור
ג. ילין-מור (בזכות דעה מייצגת)

- א. הודעות על חלופי חברים בוועדות.
- ב. חוק חסינות חברי הכנסת.
- ג. הצעות לסדר-היום.
- ד. הקצבת זמן לדיון על חוק שרות הבטחון (תקון) תשי"א 1951.
- ה. מסקנות ועדת המשנה לענייני שכר.

(טפאת מחלתו של היו"ר י. הררי, מנהל את הישיבה חבר הכנסת ד. בר-רב-האי)

1. הודעות:

היו"ר ד. בר-רב-האי: עלי להודיע לכם על החילופים הבאים בוועדות:

1. סיעת הציונים הכללים מודיעה לנו, שמקומו של חבר הכנסת י. סרלין, בוועדת הכנסת, תבא חצבת הכנסת ש. פרסיץ.

2. סיעת הפרוגרסיבים מודיעה לנו, שבמקומו של חבר הכנסת י. הררי, בוועדת הכנסת ובוועדת החוקה, יבוא חבר הכנסת א. כהן.

כן עלי להודיע לכם, שקבלתי את המכתבים

הבאים:

1. מכתב מחבר הכנסת פ. ברנשטיין, בזו

הלשון:

"בהמשך למכתבי הקודם בדבר הצנזורה הצבאית, אני מרשה לעצמי לצרף מעטפה של מכתב שני מאותו השולח, שהפעם נפתח מבלי לשאת את הפתקא של הצנזור, בכדי שהועדה תוכל לעמוד על השיטות השונות שהצנזורה כנראה משתמשת בהם".

2. מכתב מסגן יו"ר הכנסת, נ. ניר,

בו הוא מבקש מאת הועדה לדון על דבר התנהגותו בישיבת אטש ועל דבר "השפה הפרלטנטרית" והבטויים שנשמעו מפי שני שרים באותה ישיבה.

אשר למכתבו של חבר הכנסת פ. ברנשטיין - הועדה קבלה החלטה בשיבתה האחרונה, שענין הצנזורה יכלל בין הסעיפים של חוק החסינות, אשר יוכנס, ויצויינו במיוחד בשעת הנחת החוק על שולחנם של חברי הכנסת - כסעיפים שיש להכניסם בגדר הוראות אדמיניסטרטיביות עד התקבל חוק החסינות.

2. חוק חסינות חברי הכנסת זכויותיהם וחובותיהם:

טע"ף 14(ג):
"מי שהיה שר, אסדר לו, שלש שנים לאחר כהונתו כשר, להיות חבר בהנהלת חברה או אגוד אחר שקבלו זכיון מהמדינה בזמן כהונתו".

א. ציזלינג: אני מציע להוסיף גם "כסגן שר".

מ. ארגוב: לסגן שר אין כל זכויות מיוחדות, ואין הוא עדיף מכל חבר כנסת אחר; אין הוא משתף בישיבות הממשלה.

פ. אילנית: אני מציעה להגביל זאת לאותם סגני השרים שבתחום תפקידם ניתן הזכיון. (מ. ארגוב: אין להבדיל בחוק בין סגן-שר אחד למשנהו).

י. בן-אהרון: מטענתו של חבר הכנסת ארגוב היה יסוד לו קבלתם את התקון שלנו בענין סגני-השרים- אילו הגבלתם את סגני השרים רק לכנסת, אבל אתם הטלתם על סגני-השרים גם תפקידים מנהלתיים, והם ממלאים תפקיד של שר גם בכנסת וגם במשרד ויוצא שהוא יכול להיות מטובה על הענקת זכויות באותה מידה כמו שר בעצמו. לכן, אם יש הגיון כזה לגבי שאף שר, יש אותו ההגיון גם לגבי סגן שר, כי אם הוא אחראי להנהלת המשרד הוא אחראי גם להענקת זכויות.

י. נדר: בחוק המעבר כתוב שהממשלה מורכבת מראש הממשלה וממספר שרים. לכן, לפי חוק זה אפשר לומר שראש הממשלה אינו שר, ובחוק החסינות אנו מדברים על שר. אני מציע, איפא, לכתוב במפורש "ראש הממשלה ושר".

אשר לסגני-שרים - נאמר כאן שסגני-השרים אינם מצביעים בממשלה. זה, אמנם, נכון, אך זכויות אינם ניתנים רק בתוקף החלטת הממשלה. נאמר לנו שהשר יכול להעביר מסמכיותו לסגן-שר ולכן הוא גם יכול להעביר לו את הסמכות להעניק זכויות. לדעתי יש להוסיף כאן גם "סגן-שר".

היו"ר ד. בר-רב-האי: טע"ף זה הוא העתקה מטע"פים דומים בקונסטיטוציה הבלגית. בוועדת המשנה עמד חבר הכנסת בר-יהודה, על כך שהוא יוכנס. כוונתו היתה למנוע דברים שקורים באחצות אחרות, שבהם ישנה קורופציה פרלמנטרית.

הצעתה של חברת הכנסת אילנית, להגביל את זאת רק לתחום פעולתו של סגן שר מסוים, אינה מעשית מכיון שישנם זכויות שיש להם קשר עם כמה וכמה משרדי ממשלה. לדעתי אין כל הגיון להכניס סגן-שר.

הצעתו של חבר הכנסת נדר, בענין "ראש הממשלה", היא טובה למטרות פלפול. משפטי, אך אינה טובה לכאן. אני מציע לקבל את הטע"ף כפי שהוא.

אני מעמיד להצבעה את ההצעה להשאיר את הטע"ף כמו שהוא או להוסיף גם סגן-שר.

הצבעה

בעד השארת הטע"ף כפי שהוא - 8
בעד הוספת "סגן שר" - 9

מחליטים להוסיף גם "סגן שר".

לדעתי מספיק להגביל את זה לתחום המסוים
של סגן-השר.

י. בן-אהרון:

ה צ ב ע ה

בעד הגבלת האיסור לתחום המיוחד
שבו מכהן סגן השר - 10

נ ג ד - 1 (חבר הכנסת צ. יהודה)

מ ח ל י ט י מ

להוסיף: סגן שר.
פסקא מיוחדת הקובעת שאסור
לסגן השר להיות חבר בהנהלת
חברה או אגוד אחר שקבלו זכיון
מהמשרד שבו הוא מכהן.

ס ע י ף 15 :
(א) חבר הכנסת, לרבות שר, אסור לו להשתמש
בתואר תפקידו בכל פעולה הכרוכה לעסקו
או למקצועו.
(ב) חבר כנסת, לרבות שר, אסור לו, לאחד
תום כהונתו, להבליט בכל ענין כאמור
את העובדה שהיה שר או חבר הכנסת.

א. י. גרינברג: לדעתי סעיף (ב) הוא מעורפל מדי.

הרב ס. נורוק: לדעתי סעיף (ב) הוא מרחיק לכת מדי. ידוע
לי מהנוהג הפרלמנטרי שאנשים ממשיכים להקרא
בשם "מי שהיה..." סר רוזטי יעיד על כך שאנשים הנאים לקונגרסים הבין
-פרלמנטרים נושאים כרטיסי בקור שעליהם נאמר "מי שהיה מיניסטר או
חבר פרלמנט". לדעתי אין לגזור גזירה שרוב הציבור אינו יכול לעמוד בה.

ש. פרסיץ: אני מציעה, שאחרי המלה "בכל ענין", יכתב, "חוץ
מעסקי ציבור". אם למשל, חבר הכנסת שזר יסע
לקונגרס לעניני חינוך, הוא רשאי להקרא בשם "מי שהיה שר". אך אם הוא
יפתח משרד של עורך-דין ויעסוק בכך - לא יהיה רשאי להשתמש בתואר הזה.

ד. בר-רב-האי: ישנם נמוסים שונים: בצרפת, למשל, מקובל לקרוא
לאדם, שהיה אפילו רק שבוע אחד מיניסטר - בל ימי
חייו בשם "מיניסטר". כן נהנה שם אדם, שהיה אפילו יום אחד מיניסטר,
מסיעה חינם כל ימי חייו ברכבות הטדינה. כל מי שבא לקונגרס פרלמנטרי,
בא לשם בתוקף התואר הזה. לא כן במקרה ששני אנשים עוסקים באותו מקצוע,
ואחד מהם משתמש לתואר זה, לצורכי התחרות בחברו.

מ ח ל י ט י מ

לקבל סעיף 15 (א).
לקבל סעיף 15 (ב) בנוסח הבא:
חבר כנסת, לרבות שר, אסור לו
לאחר תום כהונתו, להבליט בכתב
בכל ענין הכרוך לעסקו ומקצועו
את העובדה שהיה שר או חבר הכנסת.

ס ע י ף 16:

"עבירה על הוראות סעיף 14(ג) או סעיף 15(ב) דינה כדין עון כשסמעותו בפקודת החוק הפלילי, 1936."

מ ח ל י ט י ם

לייפנות את כוחו של יו"ר הועדה לפרט בטעיף זה את הסעיפים הנוגעים בדבר בפקודת החוק הפלילי 1936.

ס ע י ף 17:

"יושב ראש הכנסת ממונה על ביצוע חוק זה"

ח. רוננין:

אני מציע שהנשיאות, ולא היושב-ראש, תהיה ממונה על ביצוע חוק זה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אני כופר בהצעה זאת. אני מפנה את תשומת לבכם לעובדה שבתוך החוק הוזכרו סנקציות שונות שבצוץ הוא בידי היושב-ראש או ועדת הכנסת או מליאת הכנסת. כאן מדובר על בצוע כללי.

ה. ברגר:

היה בדעתי לומר את אותם הדברים שאמר חבר הכנסת בר-רב-האי, אך ברצוני להוסיף עתה, שיכול להוצר מצב שתתעורר שאלה מסוימת בנוגע לחוק זה ולא יהיה ברור מי ממונה על בצוע סנקציה מסוימת - על זאת יהיה ממונה יו"ר הכנסת. אינני מנין לשם מה יש למסור את הענין הזה לנשיאות כולה, לאחר שבסעיפים השונים במסדר הסנקציות השונות לבצוע על-ידי גורמים שונים. האם אתם רוצים דוקא ליצור ועדת פיקוח על החוק. אם היושב-ראש אינו מתנהג כראוי, קיימת תמיד האפשרות לערער על התנהגותו.

מ ח ל י ט י ם

להשאיר את הסעיף כפי שהוא.

פ. אילנית:

בזמנו העברנו לוועדת המשנה לעניני חסינות את שאלת העוברים על חוק זה או הנוהגים בניגוד לו, וועדת המשנה היתה צריכה להביא לנו נוסח סתאים לשאלה זו. עד היום לא קבלנו אותו והוא שייך לחוק הזה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

חברי הועדה הוזמנו לישיבה, אך בגלל ישיבותיה התכופות של ועדת החוקה, לא יכולנו לקיים את הישיבה ועל כן לא הוכן החומר שהובטח. ברור, שהועדה עוד חייבת להביא את הסעיף הזה והוא יבא לתוך החוק.

א. ציזלינג:

ברצוני להזכיר לכם שבשעתו קבלנו החלטות על אפשרות כניסה לחברי הכנסת, כוונתי לכניסה חפשית לנמלים, למססדות הממשלה, לשטחים הנמצאים בממשל הצבאי, פרט למתקנים ולמחנות צבאיים. כן החלטנו על זכותם של חברי הכנסת לקבל את פרסומי הממשלה. כוונתי לפרסומים המודפסים בסטנסיל ובדפוס והמופצים בין מוסדות שונים. אנו הצענו שרשימת פרסומים כזו תמצא בספריה והחברים יוכלו לעיין בה ויהיו זכאים לבקש את הפרסומים המעניינים אותם.

ה' יו"ר ד. בר-רב-האי:

אשר לרשות כניסה חפשית למקומות השונים -
החלטנו כבר על כך בסעיף 2 של החוק.

בנוגע לפרסומים השונים, אינני חושב
שיש לחייב לשלוח את כל הפרסומים, כי נהיה מוצפים בחומר, שאינו מעניין את
כולנו.

ס. ארגוב:

אם הכוונה היא לפרסומים רשמיים, אינני
מתנגד לכך.

מ ח ל י ט י מ

להכניס לחוק החסינות סעיף
הקובע את זכותם של חברי
הכנסת לקבל פרסומים ממשלתיים.

א. ציזלינג:

אני מציע שנייפה את כוחו של יו"ר הועדה
להניח על שולחן הכנסת את חוק החסינות,
לפי החומץ שעברנו עליו עד כה, מבלי לחכות להשלמת הסעיפים שהועברו לוועדת
המסנה. זוהי רק קריאה ראשונה ונוכל להכניס את הסעיפים תוך כדי דיון.

שנית, אני מציע לבקש את יו"ר הועדה
לסמן ולהניא לישיבה הבאה רשימת אותם הסעיפים שיש להכניסם בגדר הוראות
אדמיניסטרטיביות עד התקבל חוק החסינות.

ב. ניר:

יו"ר ועדת החוקה

בחוק הבחירות הקודם היה סעיף המבטיח
חסינות לחברי הכנסת. אנו מסיימים אתה
את הדיון בחוקת הבחירות החדשה, ועד
עתה טרם הכנסת סעיף דומה. אם אתם אינכם מסיימים את החוק הזה - נצטרך להכניס
סעיף מתאים לחוקת הבחירות.

ה' יו"ר ד. בר-רב-האי:

לדעתי עליכם להעביר את הסעיף הזה
מחוק הפתאמות הקודם לחוקה החדשה,
כי גם חוק החסינות הזה אינו מכסה את הסל. הכוונה היא, שבמקרה שמועמד
לבחירות יבחר בשעה שהוא יושב בבית-הספר, יש לשחררו.

3. הקצבת זמן לדיון על חוק שרות הבטחון (תקון) תש"א - 1951.

ה' יו"ר ד. בר-רב-האי:

עלינו לקבוע אם הדיון הזה הוא סיעתי
או אינדיבידואלי. אם נקבע שהוא סיעתי -
נצטרך לקבוע זמן לדיון הזה.

פ. אילנית:

לדעתי נושא הדיון הזה אופי פוליטי
טיפוסי ולכן הויכוח צריך להיות סיעתי.
אני מציע להקציב לוויכוח זה 4 שעות.

אני מציע לסיים היום את הדיון, התשובה וההצבעה.
אני בעד וויכוח סיעתי.

ס. ארגוב:

מ ח ל י ט י מ

הדיון יהיה סיעתי.

אני מציע להקציב לדיון 8 שעות.

א. י. גרינברג:

אני מוכן להענות לתביעות החזית הדתית ולכן אני
מציע שהויכוח יתקיים היום והתשובה וההצבעה

ס. ארגוב:

יהיו מחר.

אני מתנגד לכך, כי הישיבה מחר צריכה להיות
מוקדשת להצעות לסדר-היום ואני אערער על כך,
אם הדיון בהצעות לסדר-היום ידחה. אם כך הדבר - יכולות ההצעות בענין
חוק שרות הבטחון להתקיים ביום ב'. אני מציע להוסיף לחזית הדתית עוד
זמן מסוים, נוסף לשמן שיגיע לה לפי 5 שעות.

א. ציזלינג:

השרים, מחוץ לשר הפותח, מדברים על חשבון הסיעות?

פ. אילנית:

סובן! אך אני מתנגד בכל תוקף לדחית התשובה
וההצבעה ליום שני.

ס. ארגוב:

אני מציע לגמור את הדיון, התשובה וההצבעה
היום ולהקציב לחזית הדתית זמן כאלו הוקצבו

א. ציזלינג:

לדיון הזה 8 שעות.

מ ח ל י ט י מ

ה י ר מ

לסיים את הדיון בחוק שרות הבטחון
(חקון) חשי"א 1951 - לשמוע את התשובה
ולקיים את ההצבעה.
להקציב לחזית הדתית תוספת כאלו
הוקצבו לדיון זה 8 שעות.

אני מציעה לדון עתה במכתבו של הנשיא ליו"ר הכנסת.

ש. פרסיץ:

יו"ר הכנסת הודיע שיתקיים דיון על שאלה זו בוועדת
הכנסת, אך איש לא העלה כאן את השאלה לסדר-היום.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אני מעמידה אותה לסדר-היום.

ש. פרסיץ:

איני מקבל את הודעת היושב-ראש שהעמדת הסעיף
בסדר-היום תלויה בהצעתו של מישהו.

ח. רובין:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

לפני שאנו קובעים את סדר עבודתנו
ברצוני לקרוא בפניכם את המכתב הבא
שקבלתי מחברי הכנסת ע. ז'בוטינסקי וה. קוק:

"בזה הננו להודיעך כי החלטנו לפרוש מסיעת החרות בכנסת,
והננו מבקשים להכיר בנו כבסיעה בת שני חברים, ולאפשר
לנו להשתתף בעבודת הכנסת בהתאם לכך.
היות ומועד כהונתה של הכנסת הראשונה הולך ונגמר, הננו
מקווים כי הועדה בהתחשב עם כך, תקבל החלטה בהקדם האפשרי
ביותר, ותאפשר לנו חברות בוועדות הבאות: חוקה, חנוך וכספים."

י. בדר:

מכתב זה מעלה בעיה חדשה בשבילי ואני
מבקש לדחות את הדיון בו לישיבה הבאה.

ע. ז'בוטינסקי:

אני מסכים להצעה לדחות את הדיון, אך אני
טקווה שחבר הכנסת בדר לא יבקש דחיה
נוספת.

י. בדר:

לא בקשתי דחיה בנוגע לחבר הכנסת ז'בוטינסקי
אלא בנוגע לחבר הכנסת ה. קוק.

מ. ארגוב:

אני מבין, שעד אשר ועדת הכנסת תחליט בשאלה
זו, אין חברי הכנסת ה. קוק וע. ז'בוטינסקי

יכולים להשתתף בוועדות.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

גבר זה מובן גם ממכתבם, כי הם מבקשים
לאשר להם חברות בוועדות, וכל עוד לא
אשרנו להם זאת - אין הם חברי הוועדות האלו.

פ. אילנית:

אני מבקשת להעמיד בסדר-יומה של הועדה
את שאלת סדר ההצעות לסדר-היום.

א. ציזלינג:

אני מבקש להעמיד לדיון את ענין "יום
מרד הגטאות".

מ ח ל י ט י מ

א. לדחות את הדיון במכתבם של חברי הכנסת
ה. קוק וע. ז'בוטינסקי.

ב. להעמיד בסדר-היום את מכתבו של נשיא המדינה
ליו"ר הכנסת.

ג. להעמיד בסדר-היום את שאלת ההצעות לסדר-היום.

ד. לדון תחילה במסקנות ועדת המשנה לעניני שכר.

4. מטענות ועדת המשנה לענייני שבר:

צ. יהודה:
יור' ועדת המשנה לענייני שבר.
ועדת המשנה לענייני שבר הביאה בפניכם 3 סעיפים: האחת - קופה הדדית; השניה - בטוח כללי לחברי הכנסת; והשלישית - תשלום למשפחת טניב.

הועדה הציעה לקיים בטוח משותף לחברי הכנסת, משום שרבים מבין חברי הכנסת לא השתמשו ב-10 לירות שהם מקבלים למטרה זו, שלשמה הם ניתנים.

ח. רובין:
אני מתנגד לביטוח חובה של חברי הכנסת, כי אין זה מקום עבודה. אנו נעבור כאן עוד כשלושה או ארבעה חדשים ואיני מבין מדוע זה מביאים לנו הצעה זו כעת. אני מתנגד להעתתו של חבר הכנסת צ. יהודה שחברי הכנסת אינם משתמשים ב-10 הלירות למטרה שלשמה נועדו. זה ענינו של כל חבר כנסת, באיזו צורה הוא רוצה להשתמש בזה.

א. פרסיץ:
האם דבר כזה נהוג בפרלמנטים אחרים - אני מתכוונת לביטוח?

א. ציזלינג:
אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת רובין, וברצוני להוסיף שאני מתנגד לביטוח אינדיבידואלי על-ידי קולקטיב של הכנסת. אני חולק גם על הודעתו של חבר הכנסת צ. יהודה, בנוגע למטרות שלהם הוצא הכסף הזה. אם כי אני חבר קבוץ, יש לנו סידור מיוחד בקיבוץ, לגבי ביטוח של חברים שעובדים בחוץ.

ישנה אפשרות אחרת שאפשר לקבל אותה - בעקבות דבריו של חבר הכנסת רובין. לשנוי סידור של בטוח עובדי המדינה, בלי תשלום פרמיות, ואני מציע:

א. אנו מבקשים את ועדת השכר לבדוק את שער גובה הבטוח שמקבלים, אם הוא בסדר או לא. אני חושב ששער לירות זה פחות מדי.

ב. שאנו מקבלים את היסוד שגם חברי הכנסת יהיה כלולים באותו סידור שהממשלה עושה לגבי עובדי המדינה, כל זמן שהם עובדים בממשלה, והיא תפסק אוטומטית כאשר נפסיק להיות חברי הכנסת.

ע. סימון:
אני מתנגדת בדרך כלל לדעתי שיש להבטיח את כל מי שזוכה להיות חבר כנסת לכל ימי חייו, אותו ואת משפחתו ואת נכדיו. לדעתי חייב אדם לבטח את עצמו בסכום שהוא מקבל; הוא חייב לדאוג ולהבטיח את משפחתו; הציבור אינו חייב לעשות זאת. אם יהיה ביטוח כללי אקבל זאת, אך כל זמן שאין ביטוח כללי - אינני מוכנה לקבל את זה. אנו איננו אגוד מקצועי.

פ. אילנית:
בפעם הקודמת הצעתי שייקבע סידור שמסורה של מות אחד מחברי הכנסת, תמשיך להשתלם משכורתו, במשך תקופה מסוימת 6 או 8 חדשים למשפחתו, עד אשר היא תסתדר, מבלי לקשור את זה - כפי שהוצע כאן - בעובדה אם בא במקומו חבר אחר או לא. אני מצטרפת לדברי החברים שדברו לפני.

א. רוזאל-נאור:
לדעתי ענין הביטוח שייך לסידוריו הפרטיים של החבר - הוא עושה את זה על דעת עצמו ועל דעת משפחתו והכנסת אינה חייבת להחליט בדבר. אי-אפשר להחליט זאת, כשם שאי-אפשר להחליט שהכנסת היא מקום עבודה וחברי הכנסת אינם בגדר של עובדי המדינה ואינני מציעה שנעביר גם אלינו את הסידור שישנו בנוגע לביטוח עובדי המדינה.

א. רוזאל-נאור:

אני מציע שנסיים את הענין הזה ונטפל בענין הקונקרטי של חבר הכנסת טביב המנוח. זהו אסון ויש למצוא לו פתרון. הכנסת אינה יכולה לצאת פטורה בלא כלום. אבל, חבר הכנסת טביב המנוח, היה נציגו של ציבור ועבד שנים כנציגו של ציבור, אם לא בכנסת, במקום אחר - אותו ציבור ואותם הטוסדות שנשמם פעל - בודאי גם כן יטו את שכמם.

אני מציע שועדת הכנסת תקבע מה הוא המודוס - אם זה בצורת משכורת או הענקה כללית בסכום המתקבל על הדעת - ועל-ידי כך לפתור את הבעיה.

בהזדמנות זו ברצוני להזכיר שועדת המשנה לעניני שכר היחה צריכ גם לדון עם אודות תקציבם של חברי הכנסת הירושלמיים ועל אודות חוקיות ההורדות מן המשכורת ותוספת היוקר.

י. כסה:

אני מציע שלגבי משפחת טביב המנוח ננהג, מבלי לקבוע תקדים, באדיפות יוצאת מן הכלל. אך, להבא, אני מציע שנקבע סידור שיבטיח שכל חברי הכנסת המקבליים את עשר הלירות יבטחו את עצמם כדי שלא נחזור שנית למקרה כזה. אני מציע שנחוקק חוק שיבטיח את חברי הכנסת לארבע שנים.

צ. יהודה:

אנו מחוקקים חוקים ומסדרים סדרים מבלי להתחשב בכך שאנו עומדים לפני בחירות. להיפך, לכל אחד מאתנו יש רצון כנה להנחיל לחברי הכנסת השניק במידה שאפשר, הישגים גדולים יותר של הכנסת הראשונה. קשה לי להבין מדוע נראה את ציבור חברי הכנסת פחותים בסובן של סולידריות לגבי אחריות של המשפחה מאשר כל אגוד מקצועי או כל חבר עובדים באיזה מקום.

השם של חברי הכנסת אינו מחייב פחות, בסובן מוסרי, מכל דבר אחר. אין הכוונה להטיל חובות על המדינה, כי אם את אותה החובה שהמדינה לקחקה על עצמה, אנו רוצים לכוון בדרך שתביא את החועלת הרצויה.

אנו הגענו לענין זה לאחר שהתברר שחלק גדול מחברי הכנסת לא ביטח את עצמו, וכאשר, חלילה, קורה אסון נשארת המשפחה ללא אפשרות קיום. אספר לכם עובדה של חבר קיבוץ הנוסע בשליחות הקיבוץ והוא נשפח על-ידי הקבוץ ב-10 אלפים לירות. וחבר זה משתייך לתפישה של חברת הכנסת אילנית. (א. ציזלינג: התנועה הקיבוצית קבלה החלטה אחרת.) הועדה מציע שבמסגרת ההקצבה יסודר הבטוח, והוא יהיה בגובה של 3000 לירות, והסכום הזה מספיק לכך.

ה. רובין:

חושבני שאיננו יכולים להצניע על שאלה זו.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

אנחנו מדברים כאן רק על מקרה אסון, אך עלינו לזכור שעשר הלירות האלו משמשות

לתשלום שוטף גם למקרה מחלה.

ש. פרסיץ:

אני מציע לראות את הבעיה כפי שהיא, ולא לסבך אותה. השאלה העומדת לפנינו

היא פשוטה מאד. מה הוצע כאן? הוצע שבמקרה שחבר כנסת מסתלק מן העולם, משכורתו אינה נפסקת בו ביום, אלא נמשכת תקופה מסוימת.

השאלה השניה היא, אם עשר הלירות שהחבר מקבל הן כדי שהוא יבטח את עצמו והמדינה תהיה פטורה מכל תשלום למשפחת חברי הכנסת בשעה שקורה אסון. אבל, אם חבר הכנסת בר-רב-האי צודק, שהתשלום הזה של עשר לירות כולל שורה שלמה של תשלומים, הרי אין להסנע מן השאלה הראשונה ולמבוע שכר וכך חודשים מסבל משכורתו של חבר הכנסת המנוח משכורת.

ש. פרסיץ:

דבר שלישי, הוא, מה לעשות במקרה שחבר הכנסת הסחלק מהעולם ולא השתמש כהוגן ~~ומצב משפחתו דע - מצב~~ יש לעשות, כדי שהמצב יבא על תיקונו. ופה אני מצטרפת לדעת כל אלה שדברו קודם ואמרו שבמקרה כזה, מפני שלא היו דברים ברורים קודם, יש לנהוג בגדיבות רבה ואני מוכנה לקבל הצעה שהמדינה תעשה זאת, ואני מוסה לקבל הצעה שגם חברי הכנסת ישתתפו בענין זה וטוב שנחליט על כך שעה אחת קודם אך לא נסיק מן המקרה הזה את כל המסקנות המרחיקות לכת. ~~מדי~~

י. בדר:

אני מציע שבמקרה של מות אחד מחברי הכנסת יתרום כל אחד מן החברים 10 לירות, וניחד נקבל סכום של 1200 ל"י והכנסת תוסיף עוד סכום מקביל וניתן הענקה למשפחה. אם נקבל צורה ~~א~~ - לא נצטרך להתקשר עם חברות בטוח.

מ. ארגוב:

אני מתנגד לדעתה של חברת הכנסת רזיאל-נאור, שאנו לא אגוד מקצועי. מכיון שחברי הכנסת הם בני תמותה רגילים ויש מקרים של מות ויש לדאוג לכך. ולא ייתכן שאם חברי הכנסת מקבלים 10 לירות לבטוח - ישתמשו בכסף זה למטרות אחרות. מבחינה זאת יש הצדקה מוסרית לחבוע מהחבר שישתמש בעשר הלירות למטרה שלשמה ניתנו.

אינני יכול לקבל את הצעת חבר הכנסת בדר. מה יהיה אם יקרה אסון לשלושה או ארבעה חברים בבת-אחת - האם נצטרך לשלם 30 או 40 לירות לחדש.

לדעתי יש לבדוק באופן סופי, ולא חשוב אם נסיים אח הדיון בעוד שבועיים או שלושה, את השאלה הזו. כי ייתכן שביטוח על-ידי חברה אינו מספיק. אני בעד זה שהמדינה תתן תמיד הענקה מקבילה, חד-פעמית, או בצורה של משכורת שמשלמת בכמה חדשים. אינני מוציא מן הכלל גם השתתפות מסוימת מצד החברים אבל לא בצורה אבסולוטית כפי שהציע אותה חבר הכנסת בדר. תארו לכם מצב כזה שיכנסו לכנסת אנשים שאינם מבינים בעניני קופת חולים וביטוח ויקרה להם אסון - מה יהיה אז? אני מתנגד לכל אפשרות של אנרכיה בשטח זה.

ח. רובין: אני מודיע, שבענין זה לא יכולה להיות כל הצבעה.

י. כסה:

הכנסת רשאית להחליט על דרגת המשכורת של חברי הכנסת כולל אופן הביטוח. (י. בן-אהרן: לא אופן הביטוח).

הי"ר ד. בר-רב-האי:

אפשר למצוא אסמכתות רבות לכך בפרלמנטים אחרים, אך לא אלאה אתכם עתה בדוגמאות.

י. כסה:

אני מציע לקבוע שמשפחת חבר כנסת שנפטר תקבל הענקה המקבילה ל-12 חדשי משכורת.

מ. א. ר. גוב:

אני מוכן להסכים להענקה מתקציב הכנסת, אך ענין השתתפות החברים הוא ענין עקרוני ואני רוצה שנקיים דיון מקיף בשאלה זו.

מ ח ל י ט י מ

שמשפחת חבר כנסת שנפטר תקבל הענקה המקבילה ל-12 חדשי משכורת. בשאלת השתתפותם של חברי הכנסת בהענקה נוספת למשפחת חבר נפטר - הוחלט לקיים דיון.